

A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI ÉS GYAKORLATA MAGYARORSZÁGON

Homonnai Ferenc
Ph.D. hallgató

ELTE TTK Környezettudományi Doktori Iskola
Beszámoló nap - 2010. június 7.

TARTALOM

Elméleti háttér:

- Ökologikus településfejlesztés
- Lakóterületek megújításának ökológiai lehetőségei
- A Közép-Magyarországi OP célrendszere

Gyakorlat:

- Lakókörnyezet-, településfejlesztés gyakorlata
- Aktuális hazai példák

További célok

Összefoglalás

Munkavégzés

Elméleti háttér 1.

- Ökologikus településfejlesztés

- Település = ökoszisztéma

egyensúlyra törekvés,
de városi ökoszisztémákban egyensúlyvesztés

- **Települési ökoszisztéma** nem fenntartható, nyitott rendszer.

Hulladék-befogadó és erőforrás-termelő vidék, a hulladék-termelő és erőforrás-fogyasztó város anyagáramai egyensúlyba kerülnek.

Elméleti háttér 2.

- Lakóterületek minőségének (ökológiai) paraméterei, megújításának lehetőségei

Egészséges lakókörnyezet (lakás): (ökológiai, esztétikai elemek)

1. Épületbelső, lakás

- komforttényezők
- a lakás hőháztartása (téli, nyári)
- az épület páraháztartása
- akusztikai hatások
- térérzékelés
- fénykomfort
- szaglás és a levegő minősége

2. Épület külső megjelenése

- homlokzat
- kapubejárat és környéke
- épületbontás

3. Lakáson kívüli belső

- tárolóhelyiségek
- közösségi helyiségek

4. Épület környezete

- környező területek parkosítása
- zöld térburkolatok

5. Településkép

- szerkezet
- funkciók, arányok

A Közép-Magyarországi Régió célrendszere

átfogó cél: A Közép-magyarországi régió nemzetközi versenyképességének növelése a fenntartható fejlődés elvének érvényesítése mellett

specifikus cél: A régió belső kohéziójának és harmonikus térszerkezetének fejlesztése

5. Települési területek megújítása
-Integrált városrehabilitáció

A prioritási tengely célja:

A települési életminőség növelése a fizikai környezet minőségének javításával és a települési vonzerő növelésével.

Lakókörnyezet-, településfejlesztés ma

Nagyléptékű fejlesztések:

1. Regionális Operatív Program

1.1. Integrált (szociális) városrehabilitáció,

1.2. Funkcióbővítő városrehabilitáció

- támogatási intenzitás: 30-85 %,

- a támogatás: 150 Mrd Ft

- minimális elvárás: min. 1-1 **lakó, városi, közösségi**, gazdasági ,
szociális funkció (min. 8 %)

2. Környezet és Energia Operatív Program:

2.1. Szennyezett területek kármentesítése

2.2. Élőhelyvédelem és helyreállítás

- támogatási intenzitás: 30-90 % támogatás, 10 Mrd Ft

Kisléptékű fejlesztések:

3. Környezet és Energia Operatív Program:

3.1. épületenergetikai fejlesztések

3.2. fenntarthatóbb életmódot elősegítő fejlesztések

4. Klímabarát Otthon Program

- lakossági épületenergetikai korszerűsítő program

- támogatási intenzitás: 30-60 % támogatás, 1-2 Mrd Ft

Mindezen feltételek és elvárások lehetőséget teremtenek arra, hogy fenntartható, ökológiai szemléletű lakókörnyezet-megújítás valósuljon meg Magyarországon.

Aktuális hazai példák

- Integrált szociális városrehabilitáció

Készülő-megvalósuló projektek Közép-Magyarországon:

- Havanna lakótelep (Pestszentlőrinc, 16 e fő)
- Ady lakótelep (Csepel, 4 e fő)
- Pesterzsébeti lakóteleprész (4 e fő)
- Zsókavár utcai tömbök (Újpalota, 1 e fő)

Előkészítés, benyújtás alatt áll:

- Újpalota II.
- Kőbánya-Újhegy
- Pécel Északi Városrész
- Békásmegyer

A Havanna lakótelep szociális rehabilitációja 1.

Funkció		Tevékenység	Költség (e Ft)
lakó	1	Épületek külső hőszigetelése, Havanna u. 44-52.	156 571
	2	Épületek külső hőszigetelése, Csontváry 30-38.	156 571
	3	Épületek külső hőszigetelése, Havanna u. 45-63.	274 727
	4	Parkolási gondok megoldása	75 600
városi	5	Időszaki kiállításra alkalmas szabadtéri utcabútor kihelyezése	5 000
	6	Kondor Béla sétány megújítása és élettel való megtöltése (esztétikus térburkolat, fák-virágládák, ivókutak stb.)	75 000
	8	Előkertek (panelek előtt), parkok felújítása (100 bokor, 100 fa program)	65 300
	9	Zöldterület felszabadítás parkolás alól, új közterületek létrehozása	10 000
	10	Szelektív hulladékgyűjtő szigetek kialakítása	600
	12	Biciklitárolók kialakítása	2 300

A Havana lakótelep szociális rehabilitációja 2.

Funkció		Tevékenység	Költség (e Ft)
közösségi	13	Szabadidős funkció bővítése (bowling pálya, pimpong asztalok)	32 000
	14	Önkormányzati tulajdonú üzlethelységek felújítása és átalakítása közösségi találkozóhellyé, eszközbeszerzés	12 000
	15	Kamasz - felnőtt játszótér, ücsörgők kialakítása	20 000
	16	Sportpálya felújítás	3 000
	17	Kondor Béla Közösségi Ház felújítása, akadálymentesítése	48 500
	18	Kiállítóterem (helytörténeti, képzőművészeti) kialakítása két egybenyitott önkormányzati üzlethelységben	6 000
	19	Családi játszóház (Varázspadlás terv)	86 386
	20	Családi szabadidő park	6 000
			1 035 555
		összesen	1 189 155

Pécel Északi Városrész szociális célú rehabilitációja

funkció	szám	tevékenység	Költség (e Ft)
lakó	1.	önkormányzati lakások komfortosítása	8 093
városi	2.	Parkolóépítések és kapcsolódó útfelújítások, csapadékvíz-elvezetők létesítése	145 413
	3.	Út- és csapadékvíz-elvezető-építések az alközponti funkciók elérésére	90 770
	4.	A közbiztonság erősítése térfigyelő kamerákkal	4 091
	közösségi	5.	A Nagycsaládosok épületének és kertjének komplex felújítása eszközbeszerzéssel
6.		Nyugdíjas közösségi ház kialakítása	33 389
		összesen	710 192

További kutatási célok

Egységes monitoring rendszer kialakítása:

- a megvalósuló fejlesztések nyomonkövetése
- a paraméterek mérhetősége
- a fenntarthatósági szempontok érvényesülése
- az anyagáramok számszerűsítése
- ökológiai egyensúly vizsgálata

Összefoglalás

- település, élő szervezet
- felbomlott egyensúlyok visszafordítása
- célok, prioritások (pályázatok, források) vannak
- készülő, megvalósuló projektek értékelhetősége folyamatban
- lakossági igényszint nem elég fejlett
- politikai szándék gyenge

Munkavégzés - 2009-2010. tanév

- költségtérítéssel finanszírozás,
- főállás mellett, munka és a kutatás összekapcsolása,
- tantárgyak elvégzése korábban megtörtént,
- konferencia-részvétel

legutóbb: IV. Tájökológia Konferencia, 2010. május

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!